

Visuelle byggeklosser av makuleringsmaterialer gir kunst og kluss på øyet

Kunstneren Aage Langhelle fra Bergen er etter år med studier forankret i Berlin, i år Norges-aktuell med fire utstillinger.

CHRISTER DYNNA

Aage Langhelle er en kunstner som hovedsakelig arbeider med installasjoner. Hans arbeider bygges opp av mange forskjellige fotografier og hverdagslige gjenstander. I Langhelles kunst møtes mange flere kunstformer som for eksempel konseptkunst, fotografi og installasjon.

Det vil si at han leker seg ganske fritt med former, og ting han stiller ut, ser ved første øyekast ofte ikke ut som kunst. Arbeidene har vært stilt ut på så vidt sentrale kunstscener som Kunstforeningen i Bergen, Høstutstillingen og diverse gallerier i inn- og utland, samt på den norske ambassaden i Berlin. Langhelles aktuelle arbeider er innkjøpt av Norsk kulturråd og inngår dermed i statens kunstsamlinger.

Den kunstgenren han opptrer innenfor, er ikke konfliktfri og søker heller ikke å være det. Til tross for sine trettini år, regnes Langhelle for å tilhøre den yngre generasjonen kunstnere i Norge. Arbeidene hans er ikke blant de mest kontroversielle på den unge kunstscenen, og på sin egen

måte uttrykker de ofte undring og en poetisk åpenhet for fortolkning. Denne åpenheten viste seg problematisk nok da Langhelle stod for kunstprosjektet i Homohusets lokaler under homodagene i 1995. Konseptet han kalte «Homomuseet», skapte forargelse hos enkelte som ikke ville eller kunne gå inn i denne åpne dialogen mellom kunstformen og museumsbegrepet.

Fotografiets utfordringer

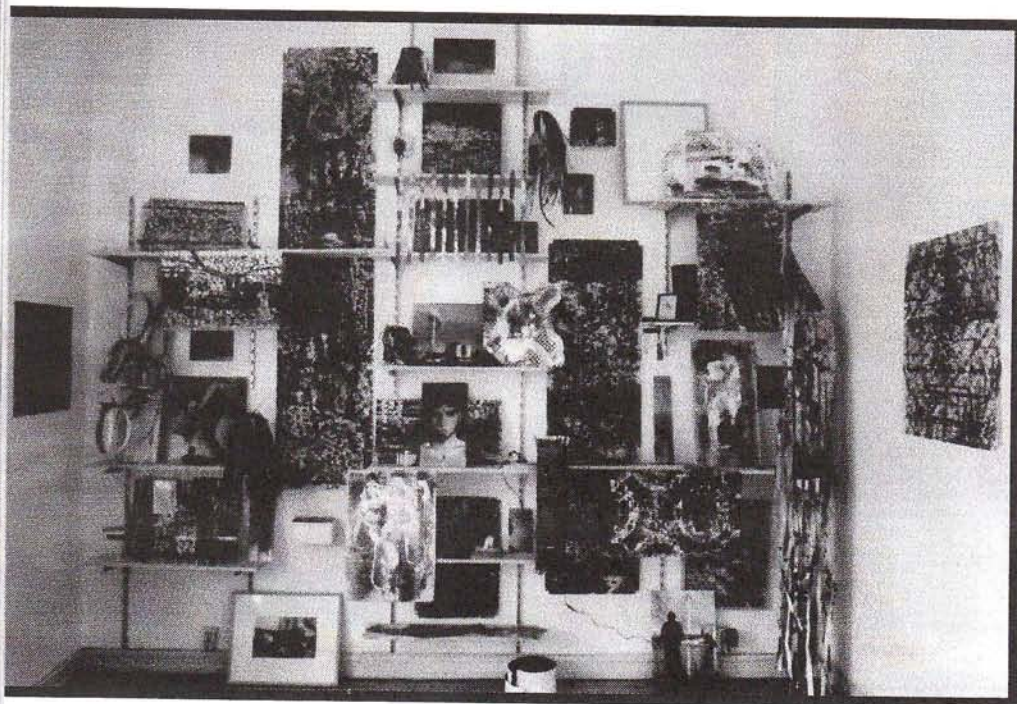
I de aktuelle utstillingene er Langhelles arbeider stilt ut i sammenhenger og rom som er beregnet for samtidskunst. Dette kunne innebære at noe av det uforutsette som er en sentral kvalitet ved hans arbeider forsvinner, men det er ikke tilfellet. For Langhelles bilder og installasjoner fortsetter å forundre.

Med utgangspunkt i fotografiet jobber Langhelle med objektets overflater. Men i hans arbeider, som i virkeligheten, får man ikke alltid det man tror man ser. Det statiske fotografiet omarbeides av Langhelle ved

hjelp av fletting (se illustrasjonen), og effekten gir mange assosiasjoner. På spørsmål fra Løvetann om hvilke utfordringer han søker i fotografiet som medium i vår postmoderne digitaliserte billedverden, svarer Aage Langhelle:

– Fotografiet som frosset bilde på papir slik jeg bruker det i tredimensjonale installasjoner, gir tilskueren mulighet til å ta seg tid. Du kan selv bestemme tempo og i hvilken rekkefølge du ønsker å studere de enkelte tingene. I tillegg til at du ser bilder og motiver, ser du også tingene i virkelig tilstand.

Langhelles arbeider dannes av bilder i strimler som er flettet. Resultatet gir et vevd mønster av mer eller mindre gjenkjennelige motiver. I noen arbeider blir bare den opprinnelige fargen tilbake, mens man andre steder kan skimte et ansikt, et øye eller noe annet kjent. Motivet blir nær oppløst, det oppstår en bevegelse mellom noe gjenkjennelig og noe ukjent der bare fantasien setter grenser. Bildene balanserer dermed på en egg mellom

Utstillingsprogram 1999:

Møre og Romsdal kunstnersenter, Molde 4.3.–29.3.
(med Ogar Grafe)

Buskerud kunstnersenter, Drammen 19.5.–27.6.

UKS Galleri, Oslo 4.6.–27.6.
(med Ogar Grafe)

Stavanger Kunstforening
3.10.–7.11.

abstrakt og figurativ kunst. De er ikke abstrakte malerier som har preget kunsthistorien i vårt eget århundre, og fotografiene er heller ikke der for å dokumentere, slik fotografiet gjerne brukes til.

De opprinnelige motivene av mennesker, utendørsscener og planter omarbeides sterkt. Med motivene forsvinner også det todimensjonale til fordel for inn- og sammenviklede strimler, som et vevd teppe eller rotting, og den blanke fotografiske overflaten blir til tekstur som får en nesten rå visuell effekt hvor det kjente blir forvridd og vrent. Samtidig danner flettverket en ny ramme som holder de vevde visuelle fragmentene sammen i et nytt og helhetlig bilde. Langhelle leker med observasjonsevnen vår og oppløser nesten, danner nesten et nytt bilde og gir oss nesten fritt spillerom til å lese verkene.

Soon to be seen near you

Motivmessig følger arbeidene Langhelles egen livssyklus og reiseruter. Fra Mexico til Polen, Paris samt Berlin med eks-kjærester inklusive kunstnerens egne selvportretter. I noen arbeider er nærbildet av kroppen, eller deler av den, eneste referanse til virkeligheten. Et gjentatt moment er huden og dens overflate som ytre tekstur for kroppen. Langhelle «transplanterer» også huden på objekter, han bekler klokkeskiver, børster og stoler og andre hverdagslige objekter med hud. Disse objektene får dermed en følekk, et arr eller noen kroppshår som overflate istedenfor den opprinnelige og

industrielt produserte overflaten vi er vant til.

Langhelles fokus på huden, dens substans og betydning som hinne er relatert til et selvbiografisk kapittel i kunstnerens eget liv. Motivet dukker opp etter at han har sett hvorledes beskyttelsen opphører når hinnen ikke opptrer som beskyttelse omkring kroppen, svikter som fasade og oppløses.

– Hensikten, sier Langhelle, – er å tone ned eller relativisere skillet mellom meg som subjekt og verden omkring.

De mange elementene i Langhelles visuelle og tredimensjonale verden gir rom for flere tolkninger. Denne åpenheten i verket er problematisk for noen, men kanskje først og fremst en fin utfordring. Mye av samtidskunsten er sterkt teoretisk basert, og mange kan derfor oppleve den som utilgjengelig eller ekskluderende. Langhelle jobber mye på tvers av den intellektualiserte kunstvirksomheten. Åpenheten i verkene er først og fremst kunstnerens egen. At Langhelle er aktuell på den yngre kunstscenen, skyldes nok denne kvaliteten av søken som et vitalt bidrag.

Møtet med installasjonen på veggen i Langhelles gallerirom kan oppleves som når man blir stilt overfor enkeltmennesker i sin flerfoldighet, med alle de motsetninger og logiske brister som danner en hel person. Muligheten for å gå i dialog med denne kunsten kan dermed bli som overfor en person, man snakker om de tingene man har felles og respekterer det øvrige.